

Memo evaluatie Plan van aanpak Ondermijning gemeenten Duiven en Westervoort 2018

zaaknummer : Z/19/047109/201391846

aan : College van burgemeester en wethouders

in kopie aan : gemeenteraad/B&W/Griffie t.b.v. iBabs

van afdeling/team/ambtenaar : Team Advies

datum : 8 januari 2019, versie 14 mei 2019

onderwerp	: Memo evaluatie Plan van Aanpak Ondermijning gemeenten Duiven en Westervoort 2018.
-----------	---

portefeuillehouder : Burgemeester Westervoort

Inleiding

De gemeenten Duiven en Westervoort staan voor een krachtige aanpak van ondermijning en ondermijnende criminaliteit. De aanpak van ondermijnende criminaliteit is al langer geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie (hierna: het OM). Een effectieve aanpak van ondermijnende criminaliteit vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. Elke ketenpartner (gemeente, OM, politie, belastingdienst, etc.) kan een bijdrage leveren aan de aanpak. Dit komt ook door de kenmerkende verwevenheid van boven- en onderwereld bij ondermijning, waarbij gebruik wordt gemaakt van legale structuren voor ondermijnende activiteiten. De aanpak is daarom een speerpunt van onze gemeenten.

Via een doelgericht Plan van Aanpak ondermijning gemeenten Duiven en Westervoort 2018 (hierna: het plan van aanpak) is in 2018 vooral ingezet op het vergroten van de bewustwording van inwoners, ondernemers en medewerkers, en het op orde brengen van het "basisbeleid ondermijning". Het doel van het plan van aanpak is het aanpakken, terugdringen en waar mogelijk voorkomen van ondermijning en ondermijnende criminaliteit in de gemeenten Duiven en Westervoort.

Uitvoering acties plan van aanpak

In het plan van aanpak is een actieplan opgenomen. In deze evaluatie beschrijven wij welke acties in 2018 zijn uitgevoerd.

Actieplan

In het actieplan zijn de onderstaande acties opgenomen. Per actie wordt beschreven of en op welke wijze de actie in 2018 is uitgevoerd.

Nummer	Actie	Uitvoering actie	
1	Voorlichting gevaren hennep- en andere vormen van drugscriminaliteit.	Via een "hennepfolder", social media, artikelen op de gemeentepagina's van de gemeenten Duiven en Westervoort over hennep(kwekerijen) en mensenhandel,	

		voorlichtingsbijeenkomsten voor medewerkers over hennep, mensenhandel, en drugsafval en -dumpingen, de inzet van een hennepcontainer tijdens de evenementen Westervoort in Beweging en Duuve te Gek en een demonstratie op het afvalbrengstation aan de Ploenstraat in Duiven door de politie, brandweer en gemeenten Duiven en Westervoort over de gevaren van hennepkwekerijen, zijn inwoners, ondernemers en medewerkers geïnformeerd over de gevaren van hennep- en andere vormen van drugscriminaliteit.	
2	Bewustwordingsbijeenkomsten medewerkers.	In 2018 zijn voor bijna alle teams van 1Stroom voorlichtingsbijeenkomsten over de onderwerpen hennep(kwekerijen), mensenhandel, en drugsafval en -dumpingen georganiseerd. Eén bijeenkomst over vastgoedfraude ging vanwege het beperkte aantal aanmeldingen niet door. In 2019 wordt deze bijeenkomst nogmaals aangeboden.	
3	Bewustwordingsbijeenkomst barrières witwassen via de exploitatievergunning.	Medewerkers van de teams Binnenstebuiten, Toezicht en Handhaving en Advies zijn tijdens een bewustwordingsbijeenkomst geïnformeerd over de mogelijkheden om de exploitatievergunning als effectief instrument tegen ondermijning / ondermijnende criminaliteit in te zetten.	

4	Instellen van het ‘Meldpunt Ondernijning’ (onder andere een e-mailadres) voor ondernijningssignalen vanuit inwoners en bedrijven, en de ambtelijke organisatie. Inwoners, bedrijven en de ambtelijke organisatie blijvend informeren over de aanwezigheid van het ‘Meldpunt Ondernijning’.	Een intern Meldpunt Ondernijning (hierna: het meldpunt) is ingesteld voor medewerkers van 1Stroom. Tijdens de bewustwordings- en voorlichtingsbijeenkomsten, een visitekaartje voor het meldpunt en berichten op Intranet, zijn medewerkers geïnformeerd over het meldpunt. Via het meldpunt kunnen medewerkers “mogelijke” signalen van ondernijning melden. Aan de hand van deze meldingen wordt intern en extern onderzocht of sprake is van ondernijning. Er is geen extern meldpunt voor inwoners en bedrijven ingesteld. De reden hiervoor is dat er voor inwoners en bedrijven al andere adequate mogelijkheden zijn om signalen van ondernijning te melden. Voorbeelden zijn Meld Misdaad Anoniem en 112. Een extern meldpunt heeft derhalve geen toegevoegde waarde. In 2018 zijn veertien signalen over mogelijke ondernijning in de gemeente Duiven via het meldpunt binnengekomen. Het ging daarbij onder andere over vermoedens van drugshandel / -productie, overbewoning van woningen en witwaspraktijken. Van deze meldingen zijn twee casussen als geprioriteerde casus aangewezen. Ten aanzien van deze casussen worden aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Over de gemeente Westervoort zijn in 2018, negen signalen via het meldpunt binnengekomen. Vooralsnog is geen van deze signalen als geprioriteerde casus aangemerkt.	
---	--	---	---

5	Op- en vaststellen integraal beleid Drank- en Horecawet, overlastgevende panden ('ondermijningsartikel'), exploitatievergunningen en prostitutie, inclusief werkprocessen en standaardbrieven.	Een concept integraal handhavingsbeleid voor de aanpak van ondermijning (hierna: het handhavingsbeleid) is opgesteld. Dit beleid is aangehouden tot het moment dat zowel de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: de APV) Duiven 2019 als de APV Westervoort 2019 door de gemeenteraden van respectievelijk Duiven en Westervoort zijn vastgesteld. De APV Westervoort 2019 is op 12 december 2018 vastgesteld. De APV Duiven 2019 wordt naar verwachting op 26 februari 2019 vastgesteld. Na de vaststelling van de APV's wordt uiterlijk in het derde kwartaal van 2019 het handhavingsbeleid aan de colleges en burgemeesters van Duiven en Westervoort ter besluitvorming voorgelegd.	
6	Aanpassing APV's Duiven en Westervoort: harmonisering en 'ondermijningsproof' maken van de APV's.	De APV Westervoort 2019 is op 12 december 2018 vastgesteld. De APV Duiven 2019 wordt naar verwachting op 26 februari 2019 vastgesteld. De APV's van Duiven en Westervoort zijn geharmoniseerd en "ondermijningsproof" gemaakt. In de APV's zijn aanvullende instrumenten opgenomen om ondermijning / ondermijnende criminaliteit in horeca waar mogelijk te voorkomen en tegen te houden. Ook zijn er aanvullende	

		bevoegdheden aan de burgemeesters toegekend om overlastgevende panden en niet leefbare / malafide ondernemersactiviteiten tegen te gaan c.q. aan te pakken.	
7	Bewustwordingsbijeenkomst ondernemers	In 2018 is meerdere malen geprobeerd om een bijeenkomst over (de aanpak van) ondermijning voor ondernemers te organiseren. In alle gevallen was er te weinig animo vanuit de ondernemers om de bijeenkomst(en) bij te wonen. In 2019 wordt nogmaals geprobeerd om een bewustwordingsbijeenkomst(en) over ondermijning voor ondernemers te organiseren.	
8	Vervolgbijeenkomsten ondermijningsbeelden medewerkers.	In 2018 zijn geen vervolgbijeenkomsten over de ondermijningsbeelden georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn doorgeschoven naar 2019. Deze bijeenkomsten worden in overleg met het Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) Oost-Nederland ingepland en georganiseerd.	
9	Op- en vaststellen Mensenhandel beleid, inclusief werkprocessen en standaardbrieven.	Het concept mensenhandel beleid is in 2018 afgerond en wordt in het tweede kwartaal ter besluitvorming aan de colleges van Duiven en Westervoort voorgelegd. In dit beleid zijn duidelijke afspraken opgenomen over actieve signalering: zorgen voor bewustwording op signalen en de middelen en de kennis om het te kunnen melden. Verder wordt aandacht besteed aan het aanwijzen van een	

		aandachts-functionaris. Deze persoon is het aanspreekpunt voor collega's en heeft kennis van de mogelijkheden omtrent hulpverlening en werkt volgens het 'stappenplan aandachtfunctionaris'. Dit stappenplan is nader in het mensenhandel beleid uitgewerkt. Tot slot wordt in het mensenhandel beleid stilgestaan bij het nut en de noodzaak voor de gemeenten Duiven en Westervoort om gemeentelijk beleid op te stellen. Er wordt een opsomming gegeven van de middelen en de mogelijkheden, zowel preventief als reactief, die de gemeente heeft om mensenhandel aan te pakken.	
10	Op- en vaststellen Beleid handhaving heling, inclusief werkprocessen en standaardbrieven.	Een concept integraal handhavingsbeleid voor de aanpak van ondermijning is opgesteld. Een onderdeel van dit beleid is de heling aanpak. Dit beleid is aangehouden tot het moment dat zowel de APV Duiven 2019 als de APV Westervoort 2019 door de gemeenteraden van Duiven en Westervoort zijn vastgesteld. De APV Westervoort 2019 is op 12 december 2018 vastgesteld. De APV Duiven 2019 wordt naar verwachting op 26 februari 2019 vastgesteld. Na de vaststelling van de APV's wordt uiterlijk in het derde kwartaal van 2019 het handhavingsbeleid aan de colleges en burgemeesters van Duiven en Westervoort ter besluitvorming voorgelegd.	
11	Afstemming met het team HR of het integriteitsbeleid,	Het integriteitsbeleid is in 2018 geactualiseerd. De definitieve	

	vanwege 'ondermijningsdreigingen' nog up-to-date is en waar nodig moet worden geactualiseerd.	besluitvorming over het beleid vindt in 2019 plaats. In het beleid is onder andere aandacht gevraagd voor een aanvullende integriteitstoets van nieuwe medewerkers. Dit gebeurt via een VOG-verklaring.	
12	Uitvoering ondermijningsbeelden en maandelijkse overleggen ondermijning tussen gemeente, RIEC en politie.	In 2018 zijn maandelijks twee ondermijningsoverleggen georganiseerd. Tijdens deze overleggen zijn acties uitgezet om een vervolg aan de ondermijningsbeelden Duiven en Westervoort te geven. Per gemeente zijn tenminste vijf lopende casussen geprioriteerd. Deze casussen worden maandelijks besproken. Aan de hand van de bespreking wordt een integrale aanpak met de politie en het RIEC afgestemd. Via informatiedeling en controles proberen wij te achterhalen of sprake is van ondermijnende activiteiten. In 2018 zijn in Duiven tien geprioriteerde casussen besproken en behandeld. Zes casussen lopen nog en vier zijn afgehandeld. In Westervoort zijn vijf geprioriteerde casussen besproken en behandeld. Eén casus is afgehandeld en vier casussen lopen nog. De casussen van de gemeenten Duiven en Westervoort hebben onder andere te maken met vermoedens van schijnbeheer, drugs, fraude, onverklaarbaar bezit en witwaspraktijken. Ten aanzien van één van de casussen loopt een regionaal onderzoek onder de vlag van het RIEC. In dit onderzoek trekken de Belastingdienst, politie, gemeente	

		en het OM samen op.	
13	Integrale controles ten aanzien van de 'witte vlekken' in de gemeenten Duiven en Westervoort uitvoeren. De 'witte vlekken' bevinden zich met name op de industrieterreinen en buitengebieden. Het streven is om tenminste vier integrale controles uit te voeren.	In 2018 is vanwege ziekte en een inwerkperiode van een nieuwe medewerker een beperkt aantal controles uitgevoerd door de milieutoezichthouders en de politie. De controles waren met name gericht op de 'witte vlekken' op de industrieterreinen van Duiven en Westervoort. In 2019 worden aanvullende afspraken met het team Toezicht en Handhaving gemaakt om meer integrale controles in samenwerking met de partners uit te voeren. Het doel van deze controles is meer zicht te krijgen op de 'witte vlekken'.	
14	Uitvoering Wet Bibob en het voeren van 'STOP-gesprekken'.	In 2018 zijn zes Bibob-onderzoeken in de gemeente Duiven uitgevoerd. In de gemeente Westervoort zijn vier Bibob-onderzoeken in 2018 uitgevoerd. Eén van de onderzoeken in Westervoort heeft uiteindelijk tot een intrekking van de drank- en horecaverunning en exploitatievergunning van een horecaondernemer geleid. In 2018 is in Westervoort één Stop-gesprek gevoerd. In dat gesprek is met een ondernemer gesproken over de gevaren van het beschikbaar stellen van een "vergaderruimte" aan een Outlaw Motorcycle Gang (hierna: de OMG). Na dit gesprek bleek dat de OMG de ondernemer niet meer bezocht heeft.	
15	Uitvoering Damoclesbeleid.	In 2018 zijn in de gemeente Duiven in zes bedrijfspanden en woningen hard- en / of softdrugs aangetroffen. In één bedrijfspand	

		zijn goederen voor de inrichting van een hennepkwekerij aangetroffen. In twee gevallen heeft de burgemeester van de gemeente Duiven een pand / woning gesloten. In drie gevallen heeft de eigenaar (Vivare of een particuliere eigenaar) van de woning / het bedrijfspand de huurovereenkomst met de huurder en tevens overtreder beëindigd. Ten aanzien van één bedrijfspand loopt nog een handhavingprocedure. In de gemeente Westervoort is in één woning een hennepkwekerij aangetroffen. Ten aanzien van deze woning is de huurovereenkomst met de huurder (tevens overtreder) door de particuliere eigenaar van de woning beëindigd. In één bedrijfspand zijn goederen voor de inrichting van een hennepkwekerij aangetroffen. In beide gevallen kon of hoefde de burgemeester niet tot sluiting over te gaan.	
16	Opzetten periodiek overleg (één a twee keer per jaar) Ondernijning voor OOV'ers en handhavers / toezichthouders en BOA's.	In 2018 vonden geen aparte overleggen tussen de OOV'ers en handhavers / toezichthouders en BOA's plaats. Tijdens de ondernijningsoverleggen was wel sprake van een structureel overleg tussen de OOV'ers en de handhavers op het terrein van ondernijning. In 2019 wordt alsnog een structureel overleg tussen OOV'ers en handhavers / toezichthouders en BOA's opgezet.	
17	Uitvoeren van surveillances,	Het uitvoeren van surveillances,	

	controles en handhaving door de gemeente Westervoort, de politie en hun partners in de (woon)wijken van Westervoort.	controles en handhaving door de gemeente Westervoort, de politie en hun partners in de (woon)wijken van Westervoort is als onderdeel van de reguliere werkzaamheden uitgevoerd.	
18	Uitvoering helingbeleid.	Het concept helingbeleid is gereed (zie onderdeel heling beleid) Het helingbeleid wordt ter besluitvorming aan de burgemeesters van de gemeenten Duiven en Westervoort voorgelegd, zodra de APV's van de gemeenten Duiven en Westervoort zijn vastgesteld. De latere vaststelling van de APV Duiven heeft tot gevolg gehad dat de uitvoering van het helingbeleid nog niet is opgepakt. In 2019 wordt alsnog invulling en uitvoering aan het beleid gegeven.	
19	Informatiebijeenkomst over interne informatie uitwisseling.	Op 29 november 2018 is een bijeenkomst georganiseerd door de politie en de gemeenten Duiven en Westervoort (1Stroom) over informatiedeling. In deze bijeenkomst is aandacht besteed aan de mogelijkheden om informatie in het kader van de aanpak ondermijning met interne en externe collega's te delen.	

= Volledig uitgevoerd

= Gedeeltelijk uitgevoerd. Concept besluiten zijn opgesteld, maar moeten nog formeel door het college worden vastgesteld. Na vaststelling is de actie uitgevoerd.

= Niet uitgevoerd of wordt alsnog in 2019 uitgevoerd

Plan van Aanpak Ondermijning Duiven en Westervoort 2019-2020

Uit de bovenstaande beschrijving van de acties blijkt, dat een klein deel van de acties niet of gedeeltelijk is uitgevoerd. Deze acties worden alsnog in 2019 uitgevoerd en worden als expliciete / nieuwe actie in het Plan van Aanpak Ondermijning Duiven en Westervoort 2019 en 2020 opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Westervoort,

secretaris,

burgemeester,

Bijlage

- 1) Intern - 201397413 - Infographic evaluatie Plan van Aanpak Ondermijning gemeenten Duiven en Westervoort 2018.